

FELT DOOM, MIGHT DELETE LATER (2022—)

ERDŐTŰZ (2022—)

FELT DOOM, MIGHT DELETE LATER (2022—)

Készülsz a világvégére, a napjaidat számolod,

egy folyó medrében ébredsz, te vagy a folyó, és mintha meditálnál: igyekszel végigmérni magadat, figyelmesen, hosszasan elidőzve minden egyes testrészen, igyekszel megragadni azt, ami benned van, de nem rendelni szavakat hozzá. Alul minden leülepedett, felül a kristálytiszta víz folyik, ketté vált, ami benned van, mint egy zabtejes dobozban. Össze kéne ráznod a testeddel mielőtt kikelsz az ágyból, de végül felkelsz és azzal rázod egybe (ezt felírhatnák a dobozra is: „Reggel mind olyanok vagyunk, mint egy zabtej, jól fel kell minket rázni.”). Összevissza pattognak a gondolataid, görgeted őket, jobbra-balra húzod, belégzés, tart, kilégzés, kilégzés, be, tart, ki, ki,

a gyakorlat mintha átrendezné a testedben végbemenő kémiai folyamatokat,

amit átélsz közelebb került ahhoz, amit mostanig kerestél, de ez a furcsa, új nyitottság a körülötted levő dolgokra, mintha elviselhetetlen volna. A változatosság összezavarja állapotfelmérő képességed, képtelen többé rendszerezni, következtetni a fejedben izom, amit születésed óta szoktatsz az egyformasághoz. Nincsen többé egyetlen sík, amire felteríthetné, még a figyelmedből is több van,

olyan érzés mintha idegen testek volnának az idegpályák hálójába akadva,

és a hetedik reggelen valaminek a fanyar utóíze: halaknak, alkoholnak, rozsdának, olajnak, esőverte elszenesedett fának, cikóriának, az ízek a szádban összeérnek, a kijeji metró olajszága, az erdőben a szénégetőké, mindent egybentart egy ember reggeli, isteni szájszága.

Kiállnak belőled a szabálytalanságok, mint vándorkövek egy hegyvölgy törmelékfolyásában,

szemérmetlen közelségből akarsz látni egy gleccsert (érezni mennyi hó elfér a jégtömeg évezredes nyugalmaiban, hallgatni, ahogy új meghatározást keres a mozdulatlanságra: annak jeleit keresed, hogy még a tisztaság áramlásában is kialakulnak turbulenciák, mert mint a változás, ez a mozgás sem lamináris, ezért megfér benne a képzelet teremtő és a szorongás visszatartó ereje), mégis egyre gyakrabban beleakadsz önzetlenséged határaiba, az Alpokba repülsz, felelősségteljesen megérinted a jeget,

lenyomatod a katasztrófa kőzetében még néhány földtörténeti korszakig észlelhető lesz,

feltár majd kereső tekinteted, ha a napfény éppen csillogásig olvasztja a masszív jégtükör egy arcnyi részét, és keresztülnézve ezen hibát keresel a szemed előtt szétfoszló logikában: képes-e újratekinteni magát az élet és lehetőséget ad-e erre bármiféle ontológia? Ujjad végighúzod egy morénán, ráragad az idő finom-fekete gyázmunkája, fejben meginog a jég, bár a lábad alatt továbbra is masszív és mozdulatlan, és súlya alatt kiolvasatlanul simul el a teremtés vésett kőtáblája.

Ráeszmélsz, hogy semmit nem tudsz, de akad néhány élményed a létezésről,

hogy a hegyeken van az öntudatnak egy magaslati határa: erdőhatár, hóhatár, és ez,

hogy hiszel az asztrológusoknak, amióta egy tengerszintmérő műszer jelenullázódott melletted a hold vonzásában, te pedig ráismertél ebben finommozgásodra a nagy tömegű testek elliptikus forgásában, és még aznap engedted, hogy a dagály rituálisan végigmosson az árterület homokján, egy hosszú, vergődő haléhoz hasonlító nyomot hagyva magad után (márciusban születted),

vagy amikor tizenvalahány-évesen először repültél és még nem tudtad, hogy a tökéletes égés során nem keletkezik füst, és elszomorodtál, mert nem figyelheted születésében a kondenzcsíkot, és a csalódottság azóta minden utazáskor gyötör, hányingered lesz attól, hogy mennyire nem tudsz és nem értesz semmit, ha csak nem nézel következetesen utána, ha nem keresel rá a repülés fizikai és kémiai magyarázatára, akkor az egész világnak nincs értelme, legalábbis nem abból következik, amit megtapasztalsz.

Több-e a tudás, mint érzékelések, emlékek adathalmaz? Elég-e ennyi ahhoz, hogy legyen jövő?

Talán egy repülő a szenzorai által megérez valamit a következő kilencven percből, és a mérések alapján képes pontosan meghatározni, hogy az, amerre tart közel van a tengerhez, forró partvidéki város, határában sziklával és fenyőerdővel, ahol egy hobbimeteorológus türelmével már évek óta követed a fényes, fehérítő napokat és a

modelled esőt jósol délutánra légnyomásnövekvéssel. (De te vajon merre tartasz? Elindulsz egy lehetséges lejtés szerint és nem érkezel meg sehová. Hány folyó érezhet ugyanígy? Soha nem érni el önmagunk deltájáig, egyedül egy körénk rajzolt tájban, rasztervidékeken, pixeltájképen, ó, a Google Maps, belé és benne menekülsz céljaid, deltáid elől, mert tudod, hogyha van is arcod, itt biztosan kitakarják.)

Létezik, igen, létezik

egy erdő, amely szintén a közeledő esőt érzi, hallgatja, vadul belebámul, pontosan tudja milyen frekvencián zörrennek meg a levelek egy esőcsepp alatt, hány fokban vetül odébb a napfény a vizes gyökereken, és, hogy talán éppen ennyit jelent az eső, ahogy a rezgések, a fények megváltoznak, az erdő figyelmének táplálékaként és ebből semmi tudományosat nem remélve, nem jövendőlvé,

de a léggör megkínzott erkölcsé ellenáll a számításoknak, és ahol a statisztika hibázik, az élet konkretizál, az ember pedig beszél, kimond, ráolvas:

ERDŐTŰZ (2022—)

*

Emléktábla a jövőnek

Február van. Kétezer-huszonkettő. Meteorológiai modellek szerint az év során Európában megint jóval több erdőtűz fog tombolni, mint az az előző évtizedekben

elképzhető lett volna. Évről évre arrébb sodródik az extrém szó jelentése. Az új időjárás az érzékküszöböt nem átlépi, hanem áthelyezi. Ez az új alaphelyzetünk. Lassan nem lesz tükör, amit magunk elé tarthatnánk, mert a kép, amit látunk, már nem aktuális. Amíg a huszadik században Günther Anders az atombombával példázódom mutatta be, hogy nem vagyunk képesek megérteni döntéseink és tetteink következményeit, ma már egyszerűen a marhabús, a jóléti állam, télen a fűtés ugyanennyire felfoghatatlan. Amit természetnek nevezünk pedig leginkább arra hasonlít, amit a képernyő mutat, szóval szívod be jó mélyen az illatát. Nehéz helyzet. A statisztika próbál új tükörképet rajzolni, de az egyenleteket megoldó és a szimulációkat futtató számítógépek maguk változtatják meg ugyanazt a légkört, aminek változását megjósolni szeretnénk. Eközben fajok tűnnek el, gleccserek olvadnak, termőföldek válnak majdnem sivataggá, őserdők pusztulnak ki, a biodiverzitás szó már csak techno-optimista utópiákban fordul elő, és szegény kis gombákat meg még mindig nem értjük teljesen. Ideje megemlékeznünk a jövőről, amíg még van erre jelen.

(Karamán Hunor)